

EU-Orientering

Fra LO-Kontoret - Bruxelles

nr. 2 - 25.2.2002

Fagligt EU med på EU-konvent om EU's fremtid

EFS vil have strammet den sociale dialog og sikret arbejdsmarkedets parters uafhængighed, når EU-konventer torsdag går i gang

Den Europæiske Faglige Sammenslutning, EFS, sætter alle sejl ind på at få udbygget den sociale dialog mellem arbejdsmarkedets parter, når et særligt konvent indleder et års arbejde på torsdag i Bruxelles. EFS, der er med i konventet som observatør, vil slås for en udvidet social dialog og retten til at indgå aftaler med arbejdsgiverne, som senere bliver til EU-direktiver.

Den ret blev sikret i begyndelsen af 90'erne og kom direkte med i Amsterdam-traktaten. Men EFS vil have retten med i forslag til en ny EU-forfatning eller grundlæggende traktat, som en række af konventets deltagere lægger op til.

- Hvis der kommer en form for grundtraktat, så ønsker vi, at det bliver fastslået i den, at parterne har den særlige rolle, og at den er en bærende del af den særlige europæiske model, siger vicegeneralsekretær Erik Carlslund. Til modellen hører en anerkendelse af, at parterne er uafhængige og har frihed til at indgå aftaler, som politikerne ikke piller ved. EFS vil have uafhængigheden slået fast i en ny traktat eller en forfatningslignende, grundlæggende traktat, som kommer til debat i konventet.

Erik Carlslund lægger vægt på, at både arbejdsgivernes og lønmodtagernes europæiske organisationer er med i konventet.

- Det er det første skridt i den rigtige retning. Det er en anerkendelse af, at parterne spiller en rolle i udviklingen i Europa og udbygningen af den sociale dimension af det europæiske samarbejde, siger Erik Carlslund.

EFS ser charteret for grundlæggende rettigheder, der blev vedtaget på EU-topmødet i Nice i december 2000, som en del af den europæiske model. Derfor går EFS ind for, at charteret kommer med i en ny traktat.

Konventet har 105 medlemmer. De er udpeget af de nationale regeringer og parlamenter, Europa-Parlamentet, Regionsudvalget og også ØSU, der også tæller folk fra arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationer. Også ansøgerlandene er repræsenteret i Konventet, men uden stemmeret.

Konventets kommer ikke med det endelige forslag til, hvordan EU-samarbejdet bliver, når nye lande kommer med. Det sker først på en regeringskonference, der formentlig indledes i begyndelsen af 2004.

Konvent med nye alliancer

Storbritannien flirter med det italienske højre og konservative Spanien, før arbejdet med Europas fremtid går i gang

Tidligere tiders alliancer er brudt, før EU fløjter for første halvleg af slaget om fremtidens Europa på torsdag, når konventet om EU mødes i Bruxelles. Var det førhen Tyskland og Frankrig, der gik forrest i spillet om Europa, er det denne gang den britiske Labour-regering, der sender de fleste meddelelser ud. Gang på gang med skiftende landes regeringschefer som medspillere. Senest har premierminister Tony Blair brudt den fransk-tyske alliance. Sammen med den tyske kansler Gerhard Schröder sender de ifølge Financial Times et brev til det spanske EU-formandskab med forslag til større åbenhed i EU. Når EU-landenes ministre for fremtiden holder møder i Rådet, skal det efter det tysk-franske forslag ikke længere ske bag de hermetisk lukkede døre. For fremtiden bør det være foran kameraer, så folk kan følge med i beslutningerne på tv.

Nyt formandskab

Samtidig ønsker de to regeringschefer, at antallet af ministerråd skæres ned. Den britiske udenrigsminister, Jack Straw, sagde allerede i sidste uge til det franske dagblad Le Monde, at 10 ministerråd var nok mod i dag 16.

Hvert råd valgte ifølge Straw en formand for to et halvt år, så der blev et formandsskifte under hver Kommission, der er udpeget for fem år.

De ti formænd mødtes så hver måned i et særligt formandsskab. I dag skifter EU formandskab hvert halve år, og landet, der har formandskabet, leder alle rådsmøder.

- De ti formænd kunne arbejde sammen som et slags formandshold, som ville stå for en bedre ledelse og bedre kontinuitet end de nuværende halvårslige formandskabers, sagde Jack Straw til

bladet.

Netop spørgsmålet om åbenhed i EU bliver et af de emner, konventet tager op. Det samme gælder den måde, EU ledes på.

Det anses som usandsynligt, at EU fortsætter med at skifte formandskab hvert halve år, når antallet af medlemslande stiger fra i dag 15 til måske 25 eller 27 inden for en kort årrække.

Liberaliseringer

For Storbritannien er det samtidig afgørende, at Rådet ikke kun bliver mere åbent, men også bevarer en stærk position. Storbritannien er imod alle tanker om en valgt formand for EU-Kommissionen, der kunne få en status som en slags EU-præsident, og EU-Kommissionen en slags regering.

Tværtimod understreger et enigt britisk parlament, at EU fortsat skal bygge på et samarbejde mellem stater. Og den holdning søger briterne aktiv støtte til hos den spanske konservative premierminister José Maria Aznar og senest også hos den italienske højreregerings leder, Silvio Berlusconi.

Tony Blair har i flere år arbejdet tæt sammen med sin spanske kollega i europæiske spørgsmål. Målet har først og fremmest været at fremme liberaliseringerne i Europa. Det er således Tony Blair, der har ført an i liberaliseringer af en række markeder i EU som tele-, gas- el- og transportsektoren. Det er også Blair og Aznar, der er hårdest i kritikken af de lande, der halter bagud med liberaliseringerne som først og fremmest Frankrig.

José Maria Aznar påkaldte for nylig fransk vrede, da han udtalte, at det var de socialistiske lande i EU, der hindrede det frie, indre marked i EU.

fortsættes

Fleksibelt arbejdsmarked

Blair er også manden bag presset for liberalisering af kapitalmarkederne og et mere fleksibelt arbejdsmarked.

Efter det luxembourgske EU-formandskab i efteråret 1997 kom igennem med retningslinjer for en beskæftigelsespolitik, fulgte Blair under det følgende britiske formandskab op med strukturpolitik og åbning af det indre marked for finansielle tjenester.

Det er det pres, Blair stadig lægger på EU-samarbejdet. Og det er for at øge det, den britiske premierminister indleder et samarbejde med den højreorienterede, italienske regering under Silvio Berlusconi.

I forrige uge underskrev de i Rom et fælles oplæg til det kommende topmøde i Barcelona, hvor kravet netop var et mere fleksibelt arbejdsmarked og liberaliseringer.

Det franske svar på oplægget kom prompte fra beskæftigelses- og solidaritetsminister Elisabeth Guigou, der fandt, at oplægget ikke svarede til det, de 15 lande tidligere var enige om med hensyn til balancen mellem en konkurrencedygtig økonomi og social fremskridt. Den franske regering trækker også på det punkt i den anden retning af den ny, liberale alliance.

Grundtraktat

Efter det italiensk-britiske møde slog Berlusconi fast, at han er helt på linje med den britiske regering i kravet om, at EU bygger på samarbejdet mellem stater.

Og de har også en fælles opfattelse i spørgsmålet om en forfatning, som er et af de emner, konventet også tager op.

En række af konventets deltagere vil slå hårdt på, at EU får en egentlig forfatning, der giver borgerne rettigheder og afgør, hvad EU skal tage sig af.

Konventets formand, den tidligere

franske præsident Valéry Giscard d'Estaing, går ind for, at EU udvikler sig til en føderation med en forfatning. Men han erkender også, at ordet forfatning ikke klinger godt i alle hovedstader.

I stedet taler både han og også en række landes regeringer i stedet om en basis-traktat eller grundtraktat.

Europa-Parlamentets medlemmer af konventet tæller en række fortalere for en egentlig forfatning. Men blandt andre den tyske socialdemokrat Klaus Hänsch, der er det ene af parlamentets to medlemmer af konventets præsidium, siger kun, at man skal arbejde hen mod noget, der minder om en forfatning.

Charter for grundrettigheder

Den franske Europaminister, Pierre Moscovici, der er den franske regerings repræsentant i konventet, støtter tanken om en føderation af nationalstater. Men han ønsker samtidig et stærkere Europa-Parlament, og et tættere, europæisk samarbejde på en lang række politiske områder.

Hvis enkelte lande er imod det, venter Moscovici, at flere lande vil bryde ud af samarbejdet og skabe et reelt, samlet fællesskab.

Den britiske regering afviser ikke en form for grundtraktat, selv om den afviser en egentlig forfatning.

Blair-regeringen accepterer også, at det særlige charter om grundlæggende rettigheder, der blev vedtaget i Nice i december 2000, kommer med i en ny traktat. Men det må ikke være på en måde, så rettighederne kan prøves ved de britiske domstole, udtalte den britiske Europa-minister Peter Hain i sidste uge. Det særlige charters placering og rækkevidde er netop også et af de spørgsmål, konventet ventes at få de væsentligste debatter om.

Danskere i konventet

Tidligere finansminister og EU-kommissær Henning Christophersen er udpeget af den danske regering til at sidde i konventets 13 mands store præsidium. Danmark er repræsenteret i præsidiets, fordi vi har EU-formandskabet i efteråret.

Præsidiets ledes af den tidligere franske præsident Valéry Giscard d'Estaing. Viceformænd er den tidligere italienske ministerpræsident Giuliano Amato og den tidligere belgiske premierminister Jean-Luc Dehaene.

I konventet sidder også Henrik Dam Kristensen fra Socialdemokratiet og Dansk Folkepartis Peter Skaarup, der begge repræsenterer Folketinget.

Jens-Peter Bonde fra Juni-bevægelsen er repræsentant for Europa-Parlamentet, og både Helle Thorning-Schmidt, S, og Lone Dybkjær, RV, er suppleanter i Europa-Parlamentets gruppe.

Mænd er kvinders største fare

Flere kvinder mellem 25 og 44 år dør af mænds vold end af kræft, malaria, trafikuheld og krig, siger EU-kommissær Anna Diamantopoulou, der lover nye initiativer mod vold mod kvinder

Glem alt om flyskræk, togulykker, skorpioner, slanger, kræft og malaria. Den største fare for kvinder mellem 15 og 44 år er herren i hjemmet og mændene udenfor. Statistikkerne viser det.

- På verdensplan har kvinder mellem 15 og 44 år en større risiko for at dø af mænds vold end af kræft, malaria, trafikuheld og krige, sagde EU-kommissær Anna Diamantopoulou på en konference, som det spanske EU-formandskab arrangerede i forrige uge i samarbejde med EU-Kommissionen.

Anna Diamantopoulou har gjort ligestillingen til sin mærkesag. Til den hører også behandlingen af kvinder. For kvinder lider efter den græske EU-kommissærs mening ikke kun under en generel mangel på ligestilling. De lider direkte under mænds voldelige adfærd. Og det er ikke kun i mørke områder fjernt fra Europa. Det er også inden for fællesskabets grænser.

- I Storbritannien mister en kvinde livet hver tredje dag som et resultat af

vold i hjemmet. Finske undersøgelser viser, at over halvdelen af de voksne kvinder har været udsat for vold eller fysiske eller seksuelle trusler, sagde Anna Diamantopoulou.

Vold går i arv

Hun remsede misgerninger op i andre lande og nævnte blandt andet, at i Irland er gerningsmændene bag halvdelen af mord på kvinder deres ægtemænd eller samlever. I Holland har hver femte kvinde fået tæv af deres partner eller ex-partner. Halvdelen af alle skilsmisser i Østrig skyldes mandens vold mod konen.

Anna Diamantopoulou understregede, at volden i hjemmene er svær at komme til livs. Den foregår inden for hjemmets vægge uden, at nogen griber ind, før det er for sent. Og den overføres til børnene. De, der vokser op i et hjem med voldelige fædre, tror, at det er normen, påpegede Anna Diamantopoulou.

Volden fører ikke kun til menneskelige lidelser, splittede familier og misrøgtede børn. Den har også økonomiske omkostninger.

Finske undersøgelser viser, at vold mod kvinder årligt koster omkring 50 millioner euro (375 mill. kr.). I Holland er omkostningerne over 1 milliard kroner.

Anna Diamantopoulou vil væk fra myten om, at volden mod kvinder sker i fattige hjem, blandt dårligt uddannede, arbejdsløse og sociale tabere. Hollandske undersøgelser viser, at mænd med akademiske uddannelser tegnede sig for halvdelen af de voldelige overfald på kvinder.

Det er også for simpelt at sige, at volden begås af alkoholikere og stofmisbrugere. Billedet er meget mere kompliceret, mener Anna Diamantopoulou. Derfor skal slaget mod volden føres på mange felter.

Bredt samarbejde

Lovgivningen skal strammes, så de voldelige mænd behandles som kriminelle og ikke bare som nogle, der bryder moralske normer. Ofrene skal beskyttes. Tit lider kvin-

derne af skyldfølelse. De mener, at de selv er årsag til volden og dropper sager mod mændene. Derfor er kampen mod volden især et spørgsmål om at ændre holdninger både hos myndigheder, kvinderne især hos mændene.

Kommissionen har flere programmer, der sætter fokus på volden mod kvinder. Kommissionen er også kommet med en række henstillinger til medlemslandene om at beskytte ofre og straffe gerningsmændene.

Men det er gennem oplysning og direkte initiativer inden for ligestilling, uddannelse, retsbeskyttelse og beskæftigelsespolitik, Anna Diamantopoulou ser de største muligheder for at komme volden til livs. Derfor lægger hun op til et samarbejde med andre politiske områder end det sociale og beskæftigelsesmæssige, hun er i spidsen for i EU-Kommissionen.

- Der er ingen lette løsninger, en jeg tror, at vi alle vinder noget ved at dele vore erfaringer og løsninger, viden og spreder de bedste løsninger mellem os, sagde Anna Diamantopoulou.

Britisk modstand mod EU-regler for vikararbejde

De britiske arbejdsgivere kaster alt skytset ind i kampen mod et kommende EU-forslag om regler for vikararbejdet. De europæiske arbejdsgivere og lønmodtagere har tidligere opgivet at blive enige om regler og nu ligger et forslag til direktiv i EU-kommissær Anna Diamantopoulous skuffe. Men der skal det blive, hvis det står til de britiske arbejdsgivere, der kender til indholdet i skuffen.

Forslaget vil give ansatte fra vikarbu-

reaer en række rettigheder på lige fod med fastansatte i firmaerne. Det gælder løn og rettigheder til blandt andet pension, ferie, sygesikringer og bonusordninger.

Den britiske industri- og arbejdsgiverforening, CBI, har direkte klaget til EU-Kommissionens formand, Romano Prodi. CBI påstår, at forslaget vil virke ødelæggende for det britiske arbejdsmarked.

fortsættes

Storbritannien tegner sig for næsten halvdelen af alt vikararbejde i Europa. Den britiske regering finder ifølge Financial Times, at medlemslandene i sådanne spørgsmål må have muligheder for at finde den rette balance mellem lønmodtagernes beskyttelse og skabelsen af nye job.

I den Europæiske Faglige Sammenslutning, EFS, hilser generalsekretær Emilio Gabaglio til gengæld Kommissionens forslag velkomment. EFS har presset på for at få et forslag til et direktiv, siden forhandlingerne mellem arbejdsmarkedets parter brød sammen sidste år.

EU-millioner flyder til grænserne

De danske grænseregioner skal udvikles økonomisk, miljømæssigt og kulturelt. Til det formål støtter EU-Kommissionen hele Øresundsregionen med 230 millioner kroner.

Grænseområderne i Sønderjylland, Sydfyn, Storstrøms Amt og det nordlige Tyskland får andre knap 250 millioner kroner til en række projekter, der også omfatter blandt andet uddannelser og sundhed.

Pengene kommer fra INTERREG, der hører under EU's strukturfonde. EU-kommissær Michel Barnier fremhævede efter godkendelsen, at INTERREG støtter en harmonisk udvikling i grænseområder og lagde især vægt på støtten til Østersøregionen.

Michel Barnier så regionen som porten Østersøen og dermed en række af de

kommende EU-lande. Derfor var det afgørende at støtte den udvikling, regionen var inde i efter Øresundsbroens åbning.

Kommissionen lægger vægt på projekter, der gør det lettere at samarbejde og bevæge sig på tværs af grænserne. Det gælder både for dem, der søger uddannelse eller job på den anden side af grænserne. Men det gælder også samarbejde mellem institutionerne.

I Sønderjylland, Nordtyskland, Sydfyn og Storstrøm yder Kommissionen også støtte til projekter, der øger forskning og udvikling, de små virksomheder og turisterhvervet.

Der er også penge til projekter for en bedre natur, kystbeskyttelse og fremme af alternativ energi.

EU-Orientering udgives af LO-Kontoret i Bruxelles.

Adresse: LO-DK-office, Bld. du Roi Albert II, 5/24

B-1210 Bruxelles. tel. 00-32-2-2040690 - fax: 00-32-2-2035657

Redaktion: Peder Munch